برنامه اصلاح ۹ بانک ابلاغ شد

مدیر اداره نظارت بر بانک‌ها و مؤسسات اعتباری بانک مرکزی با اشاره به اهداف کمی تعیین شده در برنامه هفتم توسعه برای نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها گفت: در چارچوب این تکلیف قانونی، بانک‌های دولتی با مسئولیت وزارت امور اقتصادی و دارایی و نظارت بانک مرکزی مکلف به حرکت در جهت تامین سرمایه کیفی لازم برای ارتقای نسبت کفایت سرمایه هستند و بانک‌های غیردولتی نیز با نظارت بانک مرکزی باید نسبت به این مهم اقدام کنند. امیرصابر احیایی افزود: هم‌اکنون برنامه اصلاحی برای تزریق سرمایه کیفی و حرکت به سمت نزدیک شدن به نسبت تعیین شده برای کفایت سرمایه به ۹ بانک غیردولتی از سوی بانک مرکزی ابلاغ شده و این برنامه در هیات مدیره آنها به تصویب رسیده و بانک‌ها مکلف هستند طبق این برنامه اقدام کنند.

وی رسیدگی به وضعیت دیگر بانک‌های ناترازی را که از نسبت کفایت سرمایه نامناسبی برخوردار هستند از دیگر برنامه‌های این بانک عنوان کرد و گفت: ناترازی در کفایت سرمایه بانک‌ها عمدتا ناشی از زیان انباشته بانک‌ها و از بین رفتن سرمایه احتیاطی آنهاست و بانک مرکزی با بررسی دقیق بانک‌ها نسبت به ادامه فعالیت آنها اقدام خواهد کرد.

جام جم

اقتصاد ۱۳

ECONOMIC

چهارشنبه ۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ شماره ۷۰۲۶

گره کور صادرات فرش دستباف

وزیر صمت می‌گوید بحث فرش را باید احیا کنیم زیرا بسیاری از مراکز ترمیم و تولید فرش به بیرون از کشور انتقال یافته است

امین محمودی

گروه اقتصاد

ارزآوری فرش دستباف ایرانی که به‌عنوان یکی از نمادهای هویت و فرهنگ ایرانی محسوب می‌شود طی سالیان اخیر با مشکلات زیادی مواجه بوده و دیگر خبری از سهم ۳۵درصدی فرش دستباف در تولید ناخالص داخلی و صادرات ۲میلیارد و ۳۰۰میلیون دلاری آن نیست؛ به‌طوری که کشورمان که روزگاری ۲۵ درصد از سهم بازار جهانی را در اختیار داشت امروزه کمتر از ۸درصد از این بازار را در اختیار دارد. یکی از دلایل این امر، تحریم‌های گسترده علیه ایران و عدم حضور بازرگانان و تجار ایرانی در بازار کشورهای هدف بوده است. به همین دلیل خیلی زود رفوگران هندی، چینی و پاکستانی با تولید فرش‌های ارزان‌قیمت و به مدد تجار و بازاریابان قوی خود توانستند جای ایران در بازار جهان را گرفته و سهم‌شان را از این بازار افزایش دهند.

با همه این اوصاف، هرچند که این صنعت می‌توانست زمینه افزایش ارزآوری و اشتغال‌زایی را در کشورمان فراهم کند اما در کنار تحریم‌های خارجی، مشکلات داخلی نیز ضربه سنگینی به این صنعت وارد کرد تا جایی که عدم حمایت از قالیبافان، افزایش شدید قیمت مواد اولیه، اجرای مصوبه تعهد ارزی در سال ۱۳۹۸، کاهش تقاضا و مشکل بیمه‌ای قالیبافان نیز در این امر بی‌تأثیر نبوده است.

بد نیست بدانیم ۹۰درصد تولید فرش دستباف در کشور با انگیزه صادرات و ارزآوری صورت گرفته و تنها ۱۰درصد آن برای مصرف داخل و تامین نیاز مردم کشورمان است.

رفع موانع تولید از مقابل صنعت فرش

در همین خصوص، مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های فرش دستباف، نوسانات اقتصادی، موانع مالی و تغییر الگوهای مصرف جهانی را از جمله چالش‌های پیش روی صنعت فرش دستباف برشمرد و با اشاره به نامگذاری شعار سال، ابراز امیدواری کرد با اعمال معافیت‌های مالیاتی، اعطای تسهیلات اعتباری و برقراری پوشش‌های بیمه‌ای مناسب، بستر رشد و شکوفایی صنعت فرش دستباف در کشور و امنیت شغلی قالیبافان فراهم شود.

عبدالله بهرامی اظهار کرد: در چارچوب شعار سال که بر تحقق سرمایه‌گذاری و ارزش‌های ملی، تقویت تولید بومی و رشد فناورانه تأکید دارد، صنعت فرش دستباف به‌عنوان یکی از نمادهای اصیل فرهنگی و اقتصادی کشور در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی جایگاه استراتژیک و ویژه‌ای دارد. این صنعت نه‌تنها منبع عظیم اشتغال در سطح کشور به‌ویژه در مناطق روستایی به‌شمار می‌رود بلکه به‌عنوان عامل اساسی در انتقال هنر، فرهنگ و هویت ایرانی به جهان نیز شناخته می‌شود.

وی ویژگی‌های ممتاز صنعت فرش دستباف را یادآور شد و ادامه داد: بیش از چنددهه تجربه و دانش فنی در میان قالیبافان، همراه با انتقال هنر از نسلی به نسل دیگر، زمینه‌سازایجاد محصولات باکیفیت بالا و اصالت فرهنگی منحصربه‌فرد است و این ویژگی به‌عنوان یک امتیاز رقابتی در بازارهای جهانی به‌شمار می‌آید.

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های فرش دستباف تصریح کرد: فرش دستباف ایرانی با داشتن استانداردهای بالا و طراحی‌های مدرن در ترکیب با الگوهای سنتی می‌تواند به‌عنوان یکی از کالاهای صادراتی غیرنفتی، ارزآوری قابل توجهی داشته باشد و در این زمینه بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در راستای افزایش تولید و بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها می‌تواند فرصت‌های اقتصادی جدیدی را به‌دنبال داشته باشد.

بهرامی در ادامه، دگرگونی در بازارهای جهانی، نوسانات اقتصادی و تغییر الگوهای مصرف جهانی را از جمله چالش‌های پیش روی صنعت فرش دستباف ذکر کرد و گفت: این چالش‌ها فرش دستباف را به مواجه شدن با رقابت‌های فزاینده در بازار بین‌المللی وادار می‌کند. از این‌رو ضرورت انطباق با استانداردهای بین‌المللی و بهبود بسته‌بندی و حمل‌ونقل محصولات از اولویت‌های آن محسوب می‌شود.

وی موانع مالی و تسهیلات اعتباری را از دیگر مشکلات برشمرد و افزود: عدم دسترسی همزمان به تسهیلات مالی و بیمه‌ای کافی از جمله موانع اصلی در افزایش توان تولیدی و ارتقای کیفیت محصولات است. شرایط اقتصادی و اجرای برخی قوانین از جمله مصوبه تعهد ارزی بانک مرکزی، فشار مضاعفی بر تولیدکنندگان وارد و فضای نوآوری را محدود کرده است.

به‌گفته مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های فرش دستباف، با وجود تولید انبوه مواد اولیه نظیر پشم، فرآوری ناکافی و صادرات خام آن، مانعی بزرگ بر سر راه ایجاد ارزش افزوده بالاتر و بهره‌برداری هوشمندانه از منابع بومی تلقی می‌شود.

وی بر ضرورت ایجاد زیرساخت‌های لازم جهت فرآوری داخلی، تکمیل زنجیره ارزش و فرآوری مواد اولیه و تشکیل شبکه‌های توزیع کارآمد تأکید کرد.

بهرامی در پایان به منظور توسعه پایدار در صنعت فرش پیشنهاد کرد: ان‌شاءالله با همگرایی و تلاش دولت، بخش خصوصی و نهادهای تعاونی از طریق اعطای تسهیلات اعتباری، اعمال معافیت‌های مالیاتی و توزیع پوشش‌های بیمه‌ای مناسب، بستر مناسبی برای رشد و شکوفایی صنعت فرش دستباف و امنیت شغلی قالیبافان فراهم شود.

برش

رشد صادرات فرش

طبق آمارهای گمرک در سال گذشته میزان صادرات و ارزآوری فرش دستباف و گبه به ۴۱ میلیون و ۷۰۰هزار دلار رسیده است که البته این میزان فرش دستباف و گبه صادراتی در این مدت نسبت به مدت مشابه سال قبل به لحاظ ارزش ۳درصد افزایش نشان می‌دهد.

براساس اعلام گمرک ایران، بیشترین میزان فرش دستباف و گبه ایرانی صادراتی به چهار کشور آلمان، امارات متحده عربی، ژاپن و چین انجام گرفته؛ به‌طوری که ۲۲ میلیون و ۶۰۰هزار دلار از فرش دستباف و گبه صادراتی ایران در سال ۱۴۰۳ به چهار کشور فوق‌الذکر بوده است. با این حال باید به این نکته اشاره کرد که فرش‌های دستباف و گبه‌های ایرانی در سال گذشته به ۵۵کشور دنیا صادر شده‌اند.

چندی پیش محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت به افول صادرات فرش دستباف اشاره کرد و با اظهار تأسف از وضعیت پیش‌آمده برای سرنوشت فرش دستباف ایرانی گفت: در گذشته میلیاردها دلار صادرات فرش داشتیم که میزان صادرات با تحریم کم شد و در ادامه با الزام رفع تعهد ارزی و ممنوع‌الخروج کردن تجار فرش، صادرات این کالا کاهش جدی یافت. امروز بحث فرش را باید دوباره احیا کنیم. زیرا بسیاری از مراکز ترمیم، ایجاد و ساخت فرش به بیرون از کشور انتقال یافته است.

رشد ۴۳ درصدی صادرات محصولات لبنی در سال ۱۴۰۳

در ۱۱ماهه سال ۱۴۰۳ حدود ۵۸۷هزار و ۳۴۷تن محصولات لبنی به ارزش ۹۴۸/۹میلیون دلار به ۴۶کشور صادر شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۹درصد رشد در حجم صادرات و ۴۳درصد رشد در ارزش صادرات داشته است. طی این مدت، میزان صادرات پنیر به ۱۰۸هزار و ۳۴تن به ارزش ۹۴۸/۹میلیون دلار رسید درحالی‌که صادرات این محصول در ۱۱ماهه ۱۴۰۲ حدود ۴۹۵ هزار و ۶۱۹ تن بوده است. این آمار نشان‌دهنده رشد ۱۹ درصدی حجم صادرات و رشد ۴۳درصدی ارزش صادرات بوده است. میزان صادرات خامه و شیر در ۱۱ماهه سال ۱۴۰۳ حدود ۱۱۶هزار و ۹۹۹تن به ارزش ۱۲۹/۱میلیون دلار است و این در حالی است که میزان صادرات در ۱۱ماهه ۱۴۰۲ به میزان ۱۱۷هزار و ۳۳۷تن به ارزش ۱۲۱/۵میلیون دلار بوده است. براساس این گزارش، حجم صادرات در این بازه زمانی در سال ۱۴۰۳ کاهش چشمگیری نداشته اما به‌لحاظ ارزش صادرات افزایش ۶درصدی داشته‌است.

صادرات دوغ و کفیر نیز در ۱۱ماهه سال ۱۴۰۳، ۹۶هزار و ۹۷۸تن به ارزش ۵۲/۳میلیون دلار بوده است. میزان صادرات در ۱۱ماهه سال ۱۴۰۲ حدود ۹۸هزار و ۱۰۶تن به ارزش ۴۷/۸میلیون دلار بود. این آمارها نشان‌دهنده کاهش یک‌درصدی حجم و افزایش ۹درصدی ارزش صادرات دوغ و کفیر در سال جاری نسبت به سال گذشته بوده است. همچنین میزان صادرات ماست در ۱۱ماهه سال گذشته ۲۲هزار و ۴۸۶تن به ارزش ۱۰/۹میلیون دلار بوده و این درحالی است که میزان صادرات در همین بازه زمانی در سال ۱۴۰۲ حدود ۲۸هزار و ۶۱۳تن به ارزش ۱۴میلیون دلار بوده است. این آمارها نشان‌دهنده کاهش ۲۱درصدی حجم و کاهش ۲۳درصدی ارزش صادرات ماست در سال گذشته نسبت به سال ۱۴۰۲ است.

در ۱۱ماهه سال ۱۴۰۳ میزان صادرات شیر و خامه تغلیظ شده ۸هزار و ۸۰۱تن به ارزش ۱۶/۱میلیون دلار بوده است. آمارها همچنین نشان‌دهنده صادرات ۴هزار و ۶۳۴تنی این محصول در ۱۱ماه سال ۱۴۰۲ به ارزش ۷/۷میلیون دلار است که می‌تواند نشان‌دهنده رشد ۹۰درصدی حجم و ۱۱۰درصدی ارزش صادرات در سال جاری نسبت به سال گذشته باشد. براساس آمارهای موجود، میزان صادرات کره در سال گذشته ۳۳هزار و ۹۲۴تن به ارزش ۱۶۹/۹میلیون دلار بوده و میزان صادرات در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۳هزار و ۳۰۵تن به ارزش ۴۶/۹میلیون دلار بوده است. این آمار نشان‌دهنده رشد ۱۵۵درصدی حجم صادرات و رشد ۲۶۲درصدی ارزش صادرات کره‌است.

نرخ تورم سالانه به ۳۳/۲درصد رسید

مرکز آمار ایران اعلام کرد: شاخص قیمت مصرف‌کننده خانوارهای کشور در فروردین‌ماه ۱۴۰۴ به عدد ۳۲۸/۱ رسیده که نسبت به ماه قبل، ۳/۹درصد افزایش، نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۳۸/۹درصد افزایش و در ۱۲ماهه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۳۳/۲درصد افزایش داشته است. تورم نقطه‌به‌نقطه خانوارهای کشور در فروردین‌ماه امسال، ۳۸/۰۹درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به‌طور میانگین، ۳۸/۹درصد بیشتر از فروردین‌ماه ۱۴۰۳ برای خرید یک مجموعه کالاها و خدمات یکسان هزینه کرده‌اند. تورم نقطه‌به‌نقطه فروردین‌ماه ۱۴۰۴ در مقایسه با اسفندماه سال گذشته، ۱/۸واحد درصد افزایش داشته است و تورم ماهانه خانوارهای کشور در فروردین‌ماه ۱۴۰۴ به ۳/۹درصد رسیده است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات، ۴/۲درصد و برای گروه عمده کالاهای غیرخوراکی و خدمات، ۳/۸درصد اعلام شده است. منظور از تورم ماهانه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه قبل است. تورم ماهانه نسبت به اسفندماه ۱۴۰۳، ۰/۶واحد درصد افزایش را نشان می‌دهد درحالی‌که تورم خوراکی‌ها نسبت به اسفندماه ۰/۷واحد درصد کاهش داشته است. نرخ تورم سالانه خانوارهای کشور در فروردین‌ماه سال جاری به ۳۳/۲درصد رسیده که نسبت به اسفندماه ۱۴۰۳، ۰/۷واحد درصد افزایش یافته است. منظور از نرخ تورم سالانه، درصد تغییر میانگین اعداد شاخص قیمت در یک سال منتهی به ماه جاری، نسبت به دوره مشابه قبل از آن است. نرخ تورم سالانه کشور در فروردین ماه درحالی به ۳۳/۲درصد رسید که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۳۲/۱درصد برای دهک دوم، تا ۳۳/۵درصد برای دهک نهم است. بر این اساس، فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۱/۴واحد درصد رسید.

اقتصاد بین‌الملل

قیمت جهانی طلا از ۳۴۰۰ دلار هم گذشت

قیمت طلا در معاملات روز گذشته بازار جهانی، تحت تأثیر نگرانی سرمایه‌گذاران از انتقاد ترامپ از رئیس فدرال‌رزرو، تنش‌های تجاری و افزایش تقاضا برای دارایی‌های امن افزایش یافت و روند صعودی خود را حفظ کرد. بهای هر اونس طلا برای تحویل فوری، پس از ثبت رکورد ۳۴۸۰ دلار در ساعات اولیه معاملات، (تا لحظه تنظیم این گزارش)، با ۰/۸۹ درصد افزایش، به ۳۴۵۴دلار رسید. قیمت اونس طلا در معاملات روز دوشنبه هفته جاری به رکورد بالای ۳۴۰۰دلار آمریکا صعود کرد. طلا که به‌طور سنتی به‌عنوان پوششی در برابر ابهامات اقتصادی و به‌عنوان دارایی بسیار نقدشونده شناخته می‌شود، از ابتدای سال میلادی جاری تاکنون، رکوردهای متعددی را ثبت کرده و بیش از ۳۰درصد رشد قیمت داشته است. قیمت اونس طلا در چهارشنبه گذشته، از ۳۳۰۰دلار فراتر رفت و رشد قوی آن، قیمت‌ها را تنها طی چندروز ۱۰۰دلار دیگر افزایش داد. دونالد ترامپ روز دوشنبه هفته جاری ضمن انتقاد از موضع پاول برای ثابت نگه‌داشتن نرخ بهره تا مشخص شدن تأثیر طرح عوارض بر تورم، خواستار کاهش فوری نرخ بهره شد و هشدار داد اگر این اقدام صورت نگیرد اقتصاد آمریکا با رکود مواجه خواهد شد. بازارها در حال حاضر منتظر سخنرانی مقامات فدرال‌رزرو آمریکا در این هفته هستند تا در بحبوحه نگرانی در مورد استقلال بانک مرکزی، سرنخ‌های بیشتری در مورد سیاست پولی آمریکا به‌دست آورند.

قیمت نفت افزایش یافت

قیمت نفت در معاملات دیروز (سه‌شنبه) بازار آسیا، روند نزولی روز دوشنبه را معکوس کرد و افزایش یافت اما نگرانی‌ها در مورد موانع اقتصادی ناشی از تعرفه‌ها و سیاست پولی آمریکا که می‌تواند تقاضا برای سوخت را کاهش دهد همچنان ادامه یافت. بهای معاملات آتی نفت برنت با ۴۲سنت افزایش، به ۶۶دلار و ۶۸سنت و بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا برای تحویل در ماه می ۴۵سنت افزایش یافت و به ۶۳دلار و ۶۳سنت در هر بشکه رسید. قرارداد ژوئن وست‌تگزاس اینترمدیت با ۰/۷درصد معادل ۴۵سنت افزایش، به ۶۲دلار و ۸۶سنت در هر بشکه رسید. هر دو شاخص تحت تأثیر نشانه‌هایی از پیشرفت در مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا که به کاهش نگرانی‌ها در مورد عرضه کمک کرد، روز دوشنبه با بیش از ۲درصد کاهش بسته شدند.

چین به کره جنوبی و آمریکا کلک زد

چین برای گریز از تعرفه‌های آمریکا، از کره جنوبی به‌عنوان مسیر انحرافی استفاده کرده است. آژانس گمرکی کره جنوبی اعلام کرد این کشور موارد بسیاری را در ارتباط با موضوع صادرات کالاهای چین تحت پوشش محصولات ساخت کره جنوبی کشف کرده است. این آژانس اعلام کرد که پس از تحقیقات ویژه در ماه گذشته، ۲۹/۵ میلیارد وون (۲۰/۸۱میلیون دلار) تخلفات مربوط به کشور مبدا را در سه‌ماهه اول سال میلادی جاری کشف کرده است و محموله‌ها به مقصد آمریکا، ۹۷درصد از کل این موارد را تشکیل می‌دادند. این آمار در مقایسه با مجموع ۳۴/۸میلیارد وون تخلف، برای تمام سال ۲۰۲۴ بود و محموله‌ها به مقصد آمریکا، ۶۲درصد را شامل شدند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا پس از به قدرت رسیدن در ژانویه، سیاست‌های تجاری تهاجمی‌ای را در دستور کار خود قرار داد و تعرفه‌های قابل‌توجهی را بر محصولات کشورهای مختلف از جمله چین وضع کرد که از فوریه افزایش یافت. مقامات گمرک کره جنوبی، جلسه‌ای با مقامات آمریکایی برگزار کردند تا در مورد تلاش‌های تحقیقاتی مشترک گفت‌وگو کنند. مقامات کره جنوبی گفته‌اند ممکن است تلاش‌های شرکت‌های خارجی مانند شرکت‌های کشور همسایه چین برای استفاده از کره جنوبی به‌عنوان متحد اصلی آمریکا که یک پیمان تجارت آزاد دارد به‌عنوان راهکار دور زدن تعرفه‌ها افزایش یابد. ترامپ در ماه جاری، تعرفه‌های ۲۵درصدی را بر کره جنوبی اعمال کرد و این تعرفه در میان مجموعه جدیدی از تعرفه‌های گسترده بود که بعدا به مدت سه‌ماه به حالت تعلیق درآمد. آمریکا اکنون پس از اقدامات تلافی‌جویانه متوالی، تعرفه‌های ۱۴۵درصدی را بر چین اعمال کرده که به‌گفته اقتصاددانان، تجارت میان دو اقتصاد بزرگ جهان را قطع کرده است.